

LIETUVOS RESPUBLIKOS
**AKADEMINĖS ETIKOS
IR PROCEDŪRŲ**
KONTROLIERIAUS TARNYBA

AKADEMINĖS ETIKOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOSE

APKLAUSOS APŽVALGA

Julija Umbrasaitė

2022 m. vasaris

ĮVADAS

Siekdama sistemaiškai įvertinti, kaip mokslo ir studijų institucijos (toliau – MSI) laikosi akademinės etikos nuostatų bei įgyvendina akademinės etikos priemones, Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba (toliau – AEPKT) 2022 m. sausio–vasario mėn. atliko MSI el. apklausą. Ši apklausa atlikta jau trečią kartą (prieš tai – 2020 m. ir 2021 m.). 2022 m. kvietimai dalyvauti apklausoje buvo išsiųsti 57-ioms MSI. Trys institucijos nurodė, kad 2021 m. nevykdė veiklos ir (ar) buvo išregistruotos iš Švietimo ir mokslo institucijų registro. Apklausoje dalyvavo 44 iš 54 (81 proc.) vykdančių veiklą MSI.

1 lentelė. Apklausoje dalyvavusių MSI skaičius ir dalis nuo bendro MSI skaičiaus* (proc.) 2022 m.

	Kolegijos	Universitetai	Mokslinių tyrimų institutai	Iš viso
Apklausoje dalyvavusių MSI skaičius	16	16	12	44
Bendras MSI skaičius	20	18	16	54
Dalis, proc.	80 %	89 %	75 %	81 %

*Neįskaičiuojant MSI, nurodžiusių, kad 2021 m. nevykdė veiklos ir (ar) buvo išregistruotos iš Švietimo ir mokslo institucijų registro.

2022 m. apklausoje MSI buvo klausiama apie įvairių gairių ir rekomendacijų akademinės etikos srityje (toliau – gairės) įgyvendinimą bei renkama skundų apie akademinės etikos pažeidimus statistika. Be 2019 m. paskelbtų Publikavimo etikos gairių ir Netikrų mokslo renginių atpažinimo gairių, 2020 metais gairių sąrašas pasipildė keturiais dokumentais: Rekomendacijomis Lietuvos MSI dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo, Objektyvaus ir sąžiningo grupinių darbų vertinimo gairėmis, Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gairėmis bei Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairėmis. 2021 m. paskelbta Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo mokslo renginiuose atmintinė. Šioje apžvalgoje detalčiau aptariamas šių gairių įgyvendinimas MSI ir, kur įmanoma, – jo pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais.

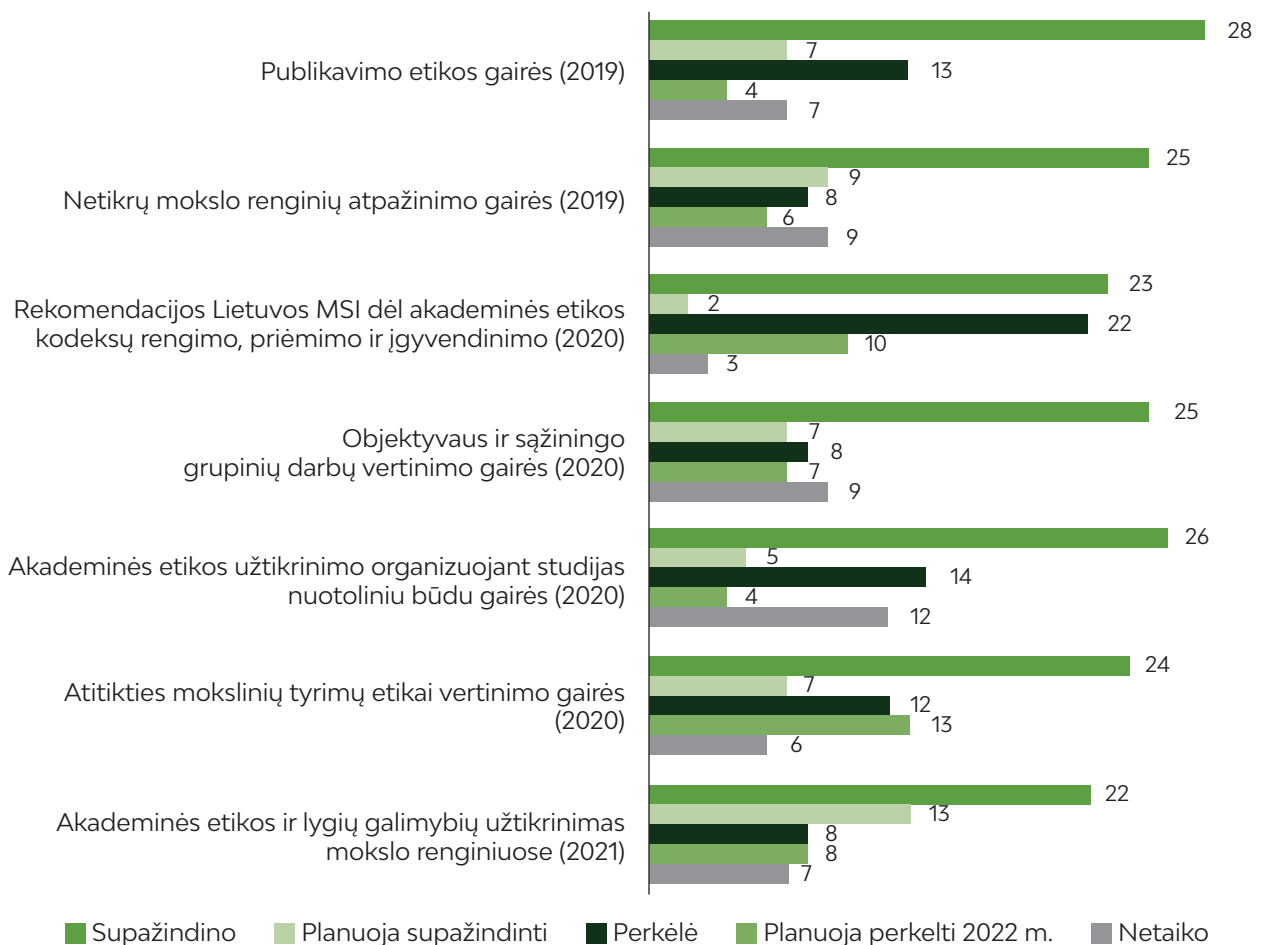
Remiantis apklausos rezultatais, gairių įgyvendinimas nagrinėtas pagal kelis kriterijus: kaip MSI supažindina ar planuoja ateinančiais metais supažindinti savo bendruomenę su gairėmis (pvz., dokumentas viešai prieinamas MSI tinklalapyje arba vidinėmis informavimo priemonėmis) bei ar MSI yra perkėlusios ar planuoja ateinančiais metais perkelti gaires į savo vidaus dokumentus. Be to, 2020 m. akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus patvirtintos Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairės (su pakeitimais 2021 m.), kuriose rekomenduojama kiekvienai MSI sudaryti Atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetą. 2022 m. apklausa taip pat buvo siekiama išsiaiškinti, kiek MSI įgyvendina šias gaires, t. y. yra sudariusios ar planuoja ateinančiais metais sudaryti Atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetą. Apžvalgoje aptariami ir 2022 m. apklausos rezultatai apie MSI etikos komitetų gautus ir nagrinėtus skundus bei konstatuotus akademinės etikos pažeidimus; kur įmanoma, pateikiamos pastarųjų 5 metų akademinės etikos skundų nagrinėjimo tendencijos.

GAIRIŲ ĮGYVENDINIMAS 2021 METAIS

2022 m. MSI apklausos rezultatai rodo, kad vidutiniškai daugiau nei du trečdaliai (70 proc.) apklausoje dalyvavusių MSI 2021 metais supažindino ar 2022 metais planavo supažindinti savo bendruomenes su anksčiau minėtomis gairėmis. 2021 m. didžiausia MSI dalis (28 MSI; 64 proc.) savo bendruomenes supažindino su Lietuvos universitetų rektorių konferencijos 2019 m. paskelbtomis **Publikavimo etikos gairėmis** (1 pav.). Taip pat nemažai MSI tuo laikotarpiu savo dėmesį skyrė bendruomenių supažindinimui su AEPKT 2020 m. paskelbtomis **Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gairėmis** (26 MSI; 59 proc.).

2021 metais AEPKT kartu su Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba paskelbta **Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo mokslo renginiuose atmintinė** buvo tas dokumentas, su kuriuo šiais metais supažindintas mažiausias MSI bendruomenių skaičius (22 MSI; 50 proc.). Tačiau su šia atmintine daugiausia MSI planavo tęsti supažindinimą 2022 m. (13 MSI; 30 proc.). Be šių gairių, nemažai MSI planavo tęsti supažindinimą ir su kitomis AEPKT anksčiau parengtomis aktualiomis gairėmis: pavyzdžiui, su 2019 m. AEPKT parengtomis **Netikrų mokslo renginių atpažinimo gairėmis** supažindinti savo bendruomenę ketino 9 MSI (20 proc.).

1 pav. MSI, įgyvendinusių gaires 2021 m., skaičius.

Duomenų šaltinis: 2022 m. MSI apklausa, AEPKT. Įgyvendinimo būdas: 1) bendruomenės supažindinimas su gairėmis (pvz., viešai prieinamos institucijos tinklalapyje arba vidinėmis informavimo priemonėmis), 2) gairių perkėlimas į institucijos vidaus dokumentus (pvz., integruotos į akademinės etikos kodeksus ir kt.).

Pastaba: MSI gali pažymėti kelis atsakymus.

Palyginti su MSI, supažindinusių (ar ketinusių supažindinti) su gairėmis, skaičiumi, vidutiniškai trečdaliu mažesnė apklausoje dalyvavusių MSI dalis (44 proc.) vertinamuoju laikotarpiu perkėlė ar planavo perkelti gaires į savo vidaus dokumentus. Dažniausiai 2021 m. į MSI vidaus dokumentus buvo perkeltos AEPKT **Rekomendacijos Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo** – jas perkėlė 22 apklausoje dalyvavusios MSI (50 proc.; 1 pav.). Taip pat nemažai MSI 2021 m. savo vidaus dokumentuose integravo **Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gaires** (14 MSI; 32 proc.) bei **Publikavimo etikos gaires** (13 MSI; 30 proc.).

Remiantis MSI apklausos rezultatais, galima tikėtis, kad 2022 metais dažniausiai į MSI vidaus dokumentus perkeliamos gairės bus AEPKT parengtos **Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairės** (planuoja perkelti 13 MSI; 30 proc.) ir **Rekomendacijos Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo** (10 MSI; 23 proc.).

Pastebėtina, kad nuo 3 (7 proc.) iki 12 (27 proc.) 2022 m. apklausoje dalyvavusių MSI nurodė, kad netaiko AEPKT ir Lietuvos universitetų rektorių konferencijos parengtų gairių. Tarp tokių MSI dominuoja mokslinių tyrimų institutai. Dažniausiai kaip netaikomos buvo įvardytos **Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gairės** (12 MSI; 27 proc.) – šios gairės buvo mažiausiai aktualios mokslinių tyrimų institutams. MSI rečiausiai nurodė, kad netaiko **Rekomendacijų Lietuvos MSI dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo** – tai įvardijo tik 3 MSI (7 proc.). Vienas universitetas nurodė, kad netaiko nei vienu iš apklausoje minėtų gairių.

Apibendrinant 2022 m. MSI apklausos duomenis, galima pastebėti, kad vienos aktualiausių gairių MSI bendruomenei išlieka **Publikavimo etikos gairės** bei **Rekomendacijos Lietuvos MSI dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo**. Be to, ypač aukštosioms mokykloms svarbus dokumentas 2021 m. buvo ir **Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gairės**.

GAIRIŲ ĮGYVENDINIMO POKYČIAI 2019–2021 M.

2019 m. buvo paskelbtos dvi gairės – **Publikavimo etikos gairės** ir **Netikrų mokslo renginių atpažinimo gairės**. Bendruomenės supažindinimas su šiomis gairėmis (planavimas supažindinti) 2020 metais, palyginti su 2019 m., buvo labai intensyvus – išaugo daugiau nei 5 kartus, o gairių perkėlimas (planavimas perkelti) į MSI vidaus dokumentus – 3–4 kartus. Tačiau 2021 metais šių gairių įgyvendinimas sulėtėjo. 2020 metais ir 2021 metais buvo paskelbtos dar penkios MSI aktualios gairės akademinės etikos srityje. Vis dėlto, jų įgyvendinimo intensyvumas nepilygo pirmųjų gairių įgyvendinimo intensyvumui.

2021 metais, palyginti su 2020 metų duomenimis, MSI, supažindinusių ar planavusių ateinančiais metais supažindinti savo bendruomenę su 2019–2020 metais paskelbtomis gairėmis, skaičius buvo nuo ketvirtadalio iki trečdaliao mažesnis (vidutiniškai 29 proc. mažesnis). Lyginamuoju laikotarpiu MSI, perkėlusius ar planavusius perkelti **Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gaires, Publikavimo etikos gaires** bei **Rekomendacijas Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo**, skaičius taip pat mažėjo (atitinkamai 19 proc., 15 proc. ir 3 proc.; 2 lentelė). Tačiau tuo pačiu metu padaugėjo MSI, perkėlusius ar planuojančių perkelti į savo vidaus dokumentus šias gaires: **Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires** (41 proc.), **Netikrų mokslo renginių atpažinimo gaires** (17 proc.) bei **Objektyvaus ir sąžiningo grupinių darbų vertinimo gaires** (7 proc.). Apskritai, įvertinus MSI skaičiaus svyravimus perkeliant gaires, MSI skaičiaus vidurkis kito mažai – padidėjo 2 procentais.

2 lentelė. Gairių įgyvendinimo MSI pokyčiai 2019–2021 m.

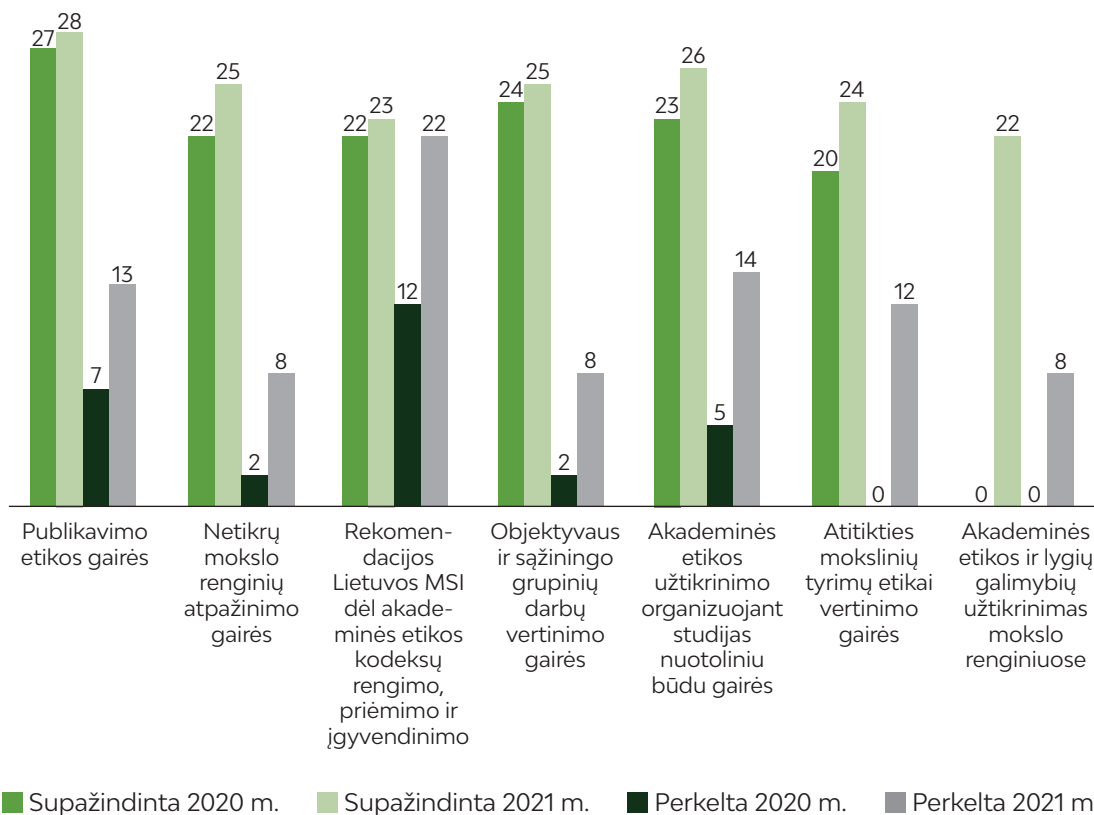
Gairės	MSI, supažindinusių (planavusių supažindinti) savo bendruomenę su gairėmis, skaičius				MSI, perkėlusių (planavusių perkelti) gaires į savo vidaus dokumentus, skaičius			
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	Pokytis 2020–2021 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	Pokytis 2020–2021 m.
Publikavimo etikos gairės (2019)	9	46	34	26 % sumažėjimas	6	20	17	15 % sumažėjimas
Netikrų mokslo renginių atpažinimo gairės (2019)	9	46	33	28 % sumažėjimas	3	12	14	17 % padidėjimas
Rekomendacijos Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo (2020)	netaikoma	34	24	29 % sumažėjimas	netaikoma	33	32	3 % sumažėjimas
Objektyvaus ir sąžiningo grupinių darbų vertinimo gairės (2020)	netaikoma	45	31	31 % sumažėjimas	netaikoma	14	15	7 % padidėjimas
Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gairės (2020)	netaikoma	41	30	27 % sumažėjimas	netaikoma	21	17	19 % sumažėjimas
Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairės (2020)	netaikoma	44	30	32 % sumažėjimas	netaikoma	17	24	41 % padidėjimas
Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo mokslo renginiuose atmintinė (2021)	netaikoma	netaikoma	34	netaikoma	netaikoma	netaikoma	16	netaikoma

Duomenų šaltinis: 2020–2022 m. MSI apklausos, AEPKT. Įgyvendinimo būdas: 1) bendruomenės supažindinimas su gairėmis (pvz., viešai prieinamos institucijos tinklalapyje arba vidinėmis informavimo priemonėmis), 2) gairių perkėlimas į institucijos vidaus dokumentus (pvz., integruotos į akademinės etikos kodeksus ir kt.).

Pastaba: MSI gali pažymėti kelis atsakymus.

Palyginti su ankstesniais metais, 2021 m. pastebimas MSI bendruomenių supažindinimo (planavimo supažindinti) su gairėmis ir jų perkėlimo į MSI vidaus dokumentus (planavimo perkelti) proceso sulėtėjimas. Tai gali būti paaiškinama tuo, kad dauguma institucijų savo narius su gairėmis intensyviai supažindina tais pačiais ar ateinančiais metais po gairių publikavimo. Atskirai palyginus supažindinusių su gairėmis (jas perkėlusių) MSI skaičius 2020–2021 metais, matyti, kad visais atvejais 2021 m. įgyvendinusių gaires MSI skaičius didėjo (2 pav.). Taigi gairių įgyvendinimo intensyvumo sumažėjimas paaiškinamas daugiausia tuo, kad mažiau MSI atitinkamu laikotarpiu planavo įgyvendinti gaires ateinančiais metais. Pažymėtina, kad su Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo mokslo renginiuose atmintine, kuri buvo publikuota 2021 m., savo bendruomenę tais pačiais metais supažindino ar planavo supažindinti 2022 m. net 34 MSI¹, o į vidaus dokumentus perkėlė ar planavo perkelti 16 MSI.

2 pav. MSI, 2020–2021 m. supažindinusių su gairėmis ar perkėlusių gaires į savo vidaus dokumentus, skaičius.

Duomenų šaltinis: 2021 m. ir 2022 m. MSI apklausa, AEPKT. Įgyvendinimo būdas: 1) bendruomenės supažindinimas su gairėmis (pvz., viešai prieinamos institucijos tinklalapyje arba vidinėmis informavimo priemonėmis), 2) gairių perkėlimas į institucijos vidaus dokumentus (pvz., integruotos į akademinės etikos kodeksus ir kt.).

Pastaba: MSI gali pažymėti kelis atsakymus.

¹Jei institucijos vienas padalinys (padaliniai) nurodė, kad bendruomenę supažindino su gairėmis 2021 m., o kitas padalinys (padaliniai) planuoja supažindinti su gairėmis 2022 m., sumuojant institucijų skaičių, tokia institucija skaičiuojama vieną kartą.

ATITIKTIES MOKSLINIŲ TYRIMŲ ETIKAI KOMITETŲ SUDARYMAS

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2020 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-60 (pakeitimai Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2021 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-24) patvirtintose Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairėse kiekvienai MSI rekomenduojama sudaryti Atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetą (toliau – Komitetas), kurio pagrindinė funkcija – „vertinti planuojamo vykdyti mokslinio tyrimo atitiktį mokslinių tyrimų etikai dar prieš prasidedant tyrimui.“ Komitetas taip pat gali vykdyti „atlikto atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo priežiūrą“ ir konsultuoti tyrėjus mokslinio tyrimo eigoje. Komitetų sudarymo veikla gali indikuoti, kaip aktyviai MSI įgyvendina Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires. Kaip matyti, palyginus su 2 pav., šių Komitetų sudarymo apimtys koreliuoja su gairių įgyvendinimo apimtimis: 2021 m. 12 MSI (27 proc.; 2 pav.) perkėlė Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires į savo vidaus dokumentus. Panašiai tiek pat MSI (13 MSI; 30 proc.) planavo tai padaryti 2022 metais. Panašus MSI skaičius – 11 MSI (25 proc., 3 lentelė) nurodė, kad 2021 m. buvo sudariusios Komitetus, o 12 MSI (27 proc.) planuoja tai padaryti ateinančiais metais.

3 lentelė. MSI, 2021 m. sudariusių ar 2022 m. planuojančių sudaryti Atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetus, skaičius ir dalis (proc.).

	MSI skaičius	MSI dalis, proc.
Taip	11	25 %
Ne	17	39 %
Bus sudarytas 2022 metais	12	27 %
Kita	6	14 %

Duomenų šaltinis: 2022 m. MSI apklausa, AEPKT.

Pastaba: MSI padaliniai gali pažymėti kelis atsakymus.

Atkreiptinas dėmesys, kad Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių, kaip ir Rekomendacijų Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo, perkėlimas reikalauja daug MSI pastangų ir diskusijų, todėl vyksta lėčiau negu kitų gairių perkėlimas.

AKADEMINĖS ETIKOS PAŽEIDIMAI MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOSE

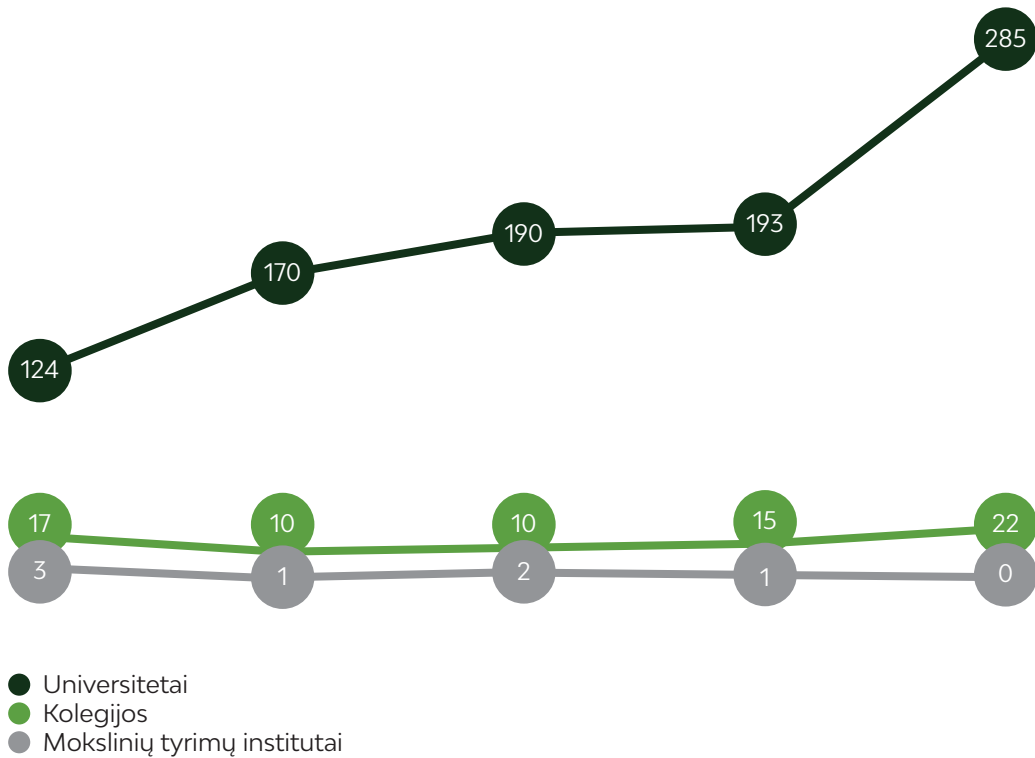
2021 m. MSI etikos komitetai iš viso gavo 307 skundus (įskaitant prašymus, pranešimus ir kreipimus; 4 lentelė). Per pastaruosius 5 metus skundų skaičius nuosekliai didėjo – nuo 144 skundų 2017 m. iki 307 skundų 2021 metais. Vidutiniškai per šį laikotarpį skundų skaičius augo po 22 proc. per metus (2017–2018 m. – 26 proc., 2018–2019 m. – 12 proc., 2019–2020 m. – 3 proc., 2020–2021 m. – 47 proc.).

4 lentelė. Skundų skaičius 2017–2021 m.

	Iš viso
2017 m.	144
2018 m.	181
2019 m.	202
2020 m.	209
2021 m.	307

Duomenų šaltinis: 2020–2022 m. MSI apklausos, AEPKT.

Didžiąją skundų dalį sudarė universitetų etikos komitetų gauti skundai: 2021 m. apklausoje dalyvavę universitetai nurodė, kad gavo 285 skundus (93 proc.), kolegijos – 22 skundus (7 proc.); mokslinių tyrimų institutai nenurodė, kad būtų gavę skundų (0 proc.; 3 pav.). Universitetuose etikos komitetų gautų skundų dalis nuo bendro skundų skaičiaus per paskutinius 5 metus svyravo nuo 86 iki 94 proc., kolegijose – 5–12 proc., mokslinių tyrimų institutuose – 1–2 procentų). Įdomu pastebėti, kad daugiau nei du trečdalius (70 proc.) visų 2021 m. gautų skundų sudarė vienos aukštosios mokyklos etikos komiteto gauti skundai. Ši aukštoji mokykla išsiskyrė ypač dideliais gautų skundų skaičiais ir ankstesniais metais. Darytina prielaida, kad toje aukštojoje mokykloje efektyviai diegiama nulinė neetiško elgesio tolerancija.

3 pav. Skundų skaičius 2017–2021 m. pagal MSI tipą.

Duomenų šaltinis: 2020–2022 m. MSI apklausos, AEPKT.

Didžiausią skundų dalį sudarė skundai dėl studentų veiksmų (2021 m. – 87 proc.; 5 lentelė); antrą vietą užėmė skundai dėl akademinio personalo veiksmų (2021 m. – 11 proc.); rečiausiai buvo skundžiamasi dėl administracinio personalo veiksmų (2021 m. – 2 proc.).

5 lentelė. Skundų skaičius 2017–2021 m. pagal subjektą.

Metai	Dėl studento veiksmų		Dėl akademinio personalo veiksmų		Dėl administracinio personalo veiksmų		Iš viso	
	Skaičius	Procentas	Skaičius	Procentas	Skaičius	Procentas	Skaičius	Procentas
2017 m.	113	78 %	16	11 %	15	10 %	144	100 %
2018 m.	141	78 %	27	15 %	13	7 %	181	100 %
2019 m.	158	78 %	29	14 %	15	7 %	202	100 %
2020 m.	167	80 %	35	17 %	7	3 %	209	100 %
2021 m.	266	87 %	34	11 %	7	2 %	307	100 %

Duomenų šaltinis: 2020–2022 m. MSI apklausos, AEPKT.

2021 m. MSI etikos komitetai konstatavo 289 pažeidimus (6 lentelė). Dažniausiai buvo konstatuotas plagiatas (85 proc. visų konstatuotų pažeidimų); 8 proc. pažeidimų sudarė nusirašinėjimas, 3 proc. – nesavarankiškai parengto rašto darbo pateikimas, 2 proc. – falsifikavimas (pvz., tyrimo duomenų, dokumentų), 1 proc. – fabrikavimas (pvz., tyrimo duomenų, dokumentų). Be to, MSI nurodė kitus konstatuotų pažeidimų atvejus: nemandagų arba žeminantį bendravimą, neetišką dėstytojo elgesį su studentais, neetišką studento elgesį, studentų tarpusavio santykius, kolegialumo ir pagarbos principo pažeidimą, padarumo pažeidimus, skyrimo eiti docento pareigas procedūrų pažeidimus bei kitus neetiško elgesio atvejus. Deja, ne visada buvo nurodytas tikslus tokių pažeidimų skaičius, todėl detalesni skaičiavimai yra negalimi.

6 lentelė. Konstatuotų pažeidimų skaičius ir dalis (proc.) 2021 m.

	Skundų skaičius	Dalis, proc.
Diskriminacija	1	0 %
Fabrikavimas	2	1 %
Falsifikavimas	5	2 %
Korupcija	0	0 %
Neetiška autorystė	3	1 %
Nesavarankiškai parengto rašto darbo pateikimas	9	3 %
Nusirašinėjimas	23	8 %
Plagiatas	246	85 %
Kita	n. d.	n. d.
Iš viso	289	100 %

Duomenų šaltinis: 2022 m. MSI apklausa, AEPKT.

Per pastaruosius penkerius metus vidutiniškai 14 proc. skundų buvo pripažinti nepagrįstais (2017 m. – 14 proc., 2018 m. – 15 proc., 2019 m. – 12 proc., 2020 m. – 14 proc., 2021 m. – 16 proc.; 7 lentelė). Iki dešimtadalio skundų nagrinėjimas vyko vėlesniais metais, nei buvo gautas skundas (visi 2017 m. ir 2018 m. gauti skundai buvo išnagrinėti einamaisiais metais; vėlesniais metais buvo nagrinėjami: iš 2019 m. gautų skundų – 10 proc., iš 2020 m. gautų skundų – 7 proc., iš 2021 m. gautų skundų – 2 proc.).

7 lentelė. Skundų nagrinėjimas 2017–2021 m.

Metai	Nepagrįstais pripažintų skundų skaičius		Šiuo metu nagrinėjamų skundų skaičius		Bendras skundų skaičius
2017 m.	20	14 %	0	0 %	144
2018 m.	28	15 %	0	0 %	181
2019 m.	24	12 %	21	10 %	202
2020 m.	30	14 %	14	7 %	209
2021 m.	50	16 %	5	2 %	307

Duomenų šaltinis: 2020–2022 m. MSI apklausos, AEPKT.

VIETOJ IŠVADŲ

MSI apklausų rezultatai rodo, kad vis daugiau institucijų integruoja akademinės etikos gaires į mokslo ir studijų procesus. Per pastaruosius metus MSI, ypač universitetai ir kolegijos, padarė didelę pažangą supažindindamos savo bendruomenes su įvairiomis gairėmis akademinės etikos srityje, integruodamos jas į savo veiklą. Atkreiptinas dėmesys, kad gairių (ypač tokių kaip Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių bei Rekomendacijų Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo) perkėlimas dažnai yra daug pastangų, resursų ir laiko reikalaujantis procesas. Vis dėlto, nemaža MSI dalis per gana trumpą laiką sudarė Atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetus, o tai rodo, kad mokslinių tyrimų etikos užtikrinimui mokslinėje veikloje skiriamas vis didesnis dėmesys.

Skundų dėl akademinės etikos pažeidimų skaičiaus augimas indikuoja efektyvų bendruomenės veikimą neetiško elgesio atžvilgiu, ypač kai kuriuose universitetuose ir kolegijose. Ateityje didesnis dėmesys galėtų būti kreipiamas į etikos infrastruktūros kūrimą mokslinių tyrimų institutuose bei stiprinimą kitose MSI grupėse, taip sudarant sąlygas užtikrinti tarptautinius akademinės etikos standartus atitinkančią mokslo ir studijų kokybę.

Apklausa apžvalga yra laisvai prieinama
Tarnybos interneto svetainėje
<https://etikostarnyba.lt> (žr. Analitinės apžvalgos).

Citavimas: Harvardo stilius

Umbrasaitė, J 2022, *Akademinės etikos priemonių įgyvendinimo stebėseną mokslo ir studijų institucijose*, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius.

Turint klausimų dėl apklausos apžvalgos ir (ar) jos naudojimo, kreipkitės el. paštu info@etikostarnyba.lt arba telefonu +370 694 43992

